

Близнюк Оксана Павлівна, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет; e-mail: bliznukoksanap@gmail.com.

Blyzniuk Oksana, PhD in Economics, Assoc. Prof., Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, State Biotechnological University; e-mail: bliznukoksanap@gmail.com.

Ставерська Тетяна Олександрівна, канд. екон. наук, доц., завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет; e-mail: staverskaya@gmail.com.

Staverska Tetiana, PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Finance, Banking and Insurance, State Biotechnological University; e-mail: staverskaya@gmail.com.

УДК 658:005.342

КОНТРОЛІНГ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ УПРОВАДЖЕННЯ

Є.Л. Чміль

У статті визначено роль і місце контролінгу в системі управління інноваційним розвитком підприємства. Розроблено алгоритм впровадження контролінгу інноваційної діяльності, що забезпечує інформаційний супровід процесу прийняття управлінських рішень на підприємстві. Запропоновано комплекс заходів щодо удосконалення організаційної та інформаційної систем управління інноваційним розвитком підприємства із використанням цифрових рішень.

***Ключові слова:** контролінг, інноваційний розвиток, облікова система, управління, цифровізація.*

CONTROLLING IN THE MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE: ORGANIZATIONAL ASPECT OF IMPLEMENTATION

Ye. Chmil

The article considers the organizational aspects of implementing controlling in the system of managing the innovative development of an enterprise. The theoretical and methodological provisions of controlling as a tool for ensuring a qualitatively new format of information and communication interaction at all levels of the management hierarchy are studied and substantiated. The role of controlling in the process of managing the innovative development of enterprise is clarified,

which consists in providing information support for making managerial decisions, coordinating innovative projects and optimizing the use of resources. Ways to improve and develop the theoretical and methodological support for the use of controlling as a technology for managing the innovative development of enterprise are proposed. Particular attention is paid to the task of controlling to form a management accounting system that goes beyond accounting and is intended to provide staff with information for accounting, evaluation, and analysis of the enterprise's innovation activities. An algorithm for implementing controlling of innovation activities has been developed, which provides information support for the process of making management decisions at an enterprise and a set of measures to optimize controlling on the basis of digitalization. The recommended complex includes the development and implementation of integrated data management systems, automation of information collection and analysis, cybersecurity and development of procedures for the protection of confidential information. It is proved that successful integration of controlling into the management system of an enterprise is possible only with an integrated approach, including staff training, setting up technical support and continuous improvement of the implemented solutions. The integration of digital technologies into the controlling system is a key element in achieving high efficiency in managing innovation development. Business intelligence systems allow for in-depth data analysis and the creation of analytical reports that help management make informed decisions. Another important aspect is the automation of data collection, processing, and analysis using big data and artificial intelligence technologies, which allows forecasting trends and optimizing management decisions. The implementation of such digital solutions helps to improve the accuracy and timeliness of information needed to make decisions on innovation.

Keywords: *controlling, innovative development, accounting systems, management, digitalization.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах мінливого середовища підприємства стикаються з безліччю викликів та загроз. Економічні кризи, пандемії, війна – все це негативно впливає на стійкість та конкурентоздатність вітчизняного бізнесу. За цих обставин інновації стають не просто способом розвитку, а й життєво важливим активом. Саме завдяки впровадженню нових продуктів, технологій та методів управління підприємства можуть адаптуватися до складних умов та домінувати на ринку. Оптимізація інноваційної діяльності потребує комплексного системного підходу, де інновації розглядаються як автономна система, спрямована на забезпечення довгострокової життєздатності суб'єкта бізнесу. Сучасний рівень нестабільності та стрімкого розвитку технологій висуває додаткові вимоги до системи управління підприємством, а контролінг інновацій як найважливіший інструмент антикризового управління бізнесом відіграє ключову роль для досягнення успіху та стійкості бізнесу.

Контролінг, завдяки цілеспрямованому збору, обробці та нестандартній інтерпретації інформації, сприяє прийняттю управлінських рішень, спрямованих на інноваційний розвиток підприємства. Тому особливої актуальності набуває необхідність розробки технології організації контролінгу для підвищення ефективності інноваційних процесів та системного забезпечення вирішення завдань формування релевантної інформації для цілей управління інноваційним розвитком підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи контролінгу та його інструментарію досліджували такі представники наукової спільноти, як К. Амрайн, К. Варфоломєєва, В. Герасименко, А. Дайле, Г. Джонс, Н. Замятіна, О. Зоріна, В. Івата, Е. Майер, Р. Манн, А. Кармінський, С. Петренко, Л. Попова, М. Пушкар, С. Ляшенко, С. Фалько, Х. Фольмут, Д. Хан, П. Хорват. Незважаючи на цінність наукових робіт з загальної теорії контролінгу, множиність інтерпретацій цього поняття ускладнює практичну розробку його організаційних процедур як технології управління. Знаходячись на перетині обліку, планування, контролю та аналізу, контролінг займає особливе місце в управлінні підприємством, пов'язує всі функції управління, інтегрує та координує їх, при цьому не замінює управління, а переводить управління на якісно новий рівень [1, с. 12]. Слід зазначити, що поняття «контролінг» на сучасному етапі розвитку економіки не має чіткого визначення, а більшість науковців для трактування сутності контролінгу використовують сім основних категорій: концепція, діяльність, технологія, напрям, інструмент, механізм та система [2, с. 324]. Проте, актуалізується питання сутності та ролі контролінгу саме в управлінні інноваційним розвитком підприємства. Так, на думку Н. Михайліченко «контролінг інновацій, це складова системи контролінгу з орієнтацією на окремі сфери фінансово-господарської діяльності підприємства, що здійснює підтримку управління інноваційною системою підприємства шляхом координації, моніторингу, аналізу, методичного та інформаційного забезпечення інноваційних проектів» [3, с. 164]. Під контролінгом інноваційної діяльності Н. Михайлишин та Н. Мельник розуміють «методику управління інноваційною моделлю розвитку підприємств, спрямовану на вивчення тенденцій розвитку мікро- і макросередовища підприємства, виявлення резервів і удосконалення координації системи управління інноваційною діяльністю з використанням нових інформаційних технологій і сучасних методів прийняття рішень для забезпечення реалізації інноваційного потенціалу підприємства» [4, с. 101]. Поглиблюючи дослідження, Рене Бонсак та група авторів,

доводять, що у цифрову епоху продукти з'являються на основі багаторівневої модульної архітектури, а вигода від інновацій переходить до тих, хто володіє контрольними точками [5]. За цих умов контролінг – це система, орієнтована на успішний розвиток підприємства в майбутньому. У цьому контексті переконливою є думка М. Аксентюка, що «контролінг – це система, спрямована на забезпечення управлінського процесу, орієнтованого на розв'язання завдань стратегічного розвитку підприємства шляхом інтеграції систем планування, обліку, аналізу та контролю для досягнення синергетичного ефекту від їх цілеспрямованого функціонування [6, с. 8]. Незважаючи на існування певного теоретичного підґрунтя, результати аналізу наукових джерел і практичний досвід доводять, що досі залишається не до кінця розкритим прикладний організаційний аспект впровадження контролінгу інноваційної діяльності вітчизняних підприємств. Враховуючи це, виникає нагальна потреба в комплексному дослідженні потенціалу інноваційного розвитку підприємств за рахунок впровадження контролінгу інноваційної діяльності з урахуванням специфіки вітчизняного бізнесу.

Метою статті є розробка організаційно-методичних рекомендацій щодо впровадження контролінгу інноваційної діяльності для досягнення цілей інноваційного розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Посилення конкурентних сил, активізація інтеграційних процесів, нестабільність економічної кон'юнктури, наявність широкого спектру ризиків та динамічна цифрова трансформація економіки, ускладнюють процеси прийняття управлінських рішень щодо інноваційної діяльності підприємств. Впровадження контролінгу як сучасного інструменту управління дає можливість оптимізувати процес прийняття рішень у сфері інноваційної діяльності. При цьому, першочерговим завданням контролінгу є налагодження оптимальної взаємодії та взаємозалежності інформаційних потоків між усіма ключовими функціональними сферами управління.

Процес управління у загальному вигляді складається з таких основних функцій (планування, організація, мотивація, контроль, координація) та додаткових (інформаційна підтримка, управління ризиками, підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості, підтримка трансферу технологій). Важливо зазначити, що не всі функції є однаково важливими для кожного конкретного підприємства, бо перелік та пріоритетність функцій визначаються індивідуальними потребами та особливостями підприємства. Тому роль контролінгу в процесі управління інноваційним розвитком підприємства полягає у

створенні системи, яка забезпечує ефективне планування, організацію, мотивацію, контроль і координацію (рис. 1).

Рис. 1. Роль контролінгу в процесі управління інноваційним розвитком підприємства, побудовано автором на основі даних [7; 8]

За допомогою планування встановлюються цілі та завдання інноваційного розвитку підприємства, визначаються необхідні ресурси для інноваційного розвитку та їх розподіл, розробляються плани інноваційного розвитку, встановлюються конкретні показники та параметри, визначається величина та джерела отримання інноваційних ресурсів та напрями їх використання. Організація передбачає формування системи управлінського обліку яка виходить за межі бухгалтерського обліку, і призначена для забезпечення персоналу інформацією для, обліку, оцінки, аналізу інноваційної діяльності підприємства, відображає результати інноваційної діяльності в фінансових і нефінансових показниках.

Мотивація полягає в активізації працівників та їх зацікавленні в ефективній роботі для досягнення цілей інноваційного розвитку. За допомогою контролю здійснюється кількісна та якісна оцінка інноваційного розвитку, розробляються заходи щодо коригування відхилень фактичних результатів від планових значень. Важливим аспектом координації є внесення змін до бюджету інноваційного розвитку, що дозволяє адаптувати його до мінливих умов.

Перехід від концептуального розуміння ролі контролінгу до його практичного впровадження вимагає розробки детального алгоритму, який забезпечить систематичний та послідовний підхід, з урахуванням трендів сучасності, а саме цифровізації. Використання цифрових рішень для контролінгу значно покращує ефективність управління інноваційною діяльністю підприємства. Ці рішення дозволяють автоматизувати рутинні процеси, забезпечити точність і своєчасність даних, а також покращити комунікацію та співпрацю між різними підрозділами. Впровадження контролінгу інноваційної діяльності підприємства на засадах цифровізації є складним, але необхідним процесом, який дозволяє підприємствам не лише оптимізувати свої внутрішні процеси, але й підвищити конкурентоспроможність на ринку. Дотримання запропонованого алгоритму забезпечить послідовність та систематичність у реалізації заходів, спрямованих на покращення управління інноваціями за допомогою сучасних цифрових технологій (рис. 2).

В ході впровадження контролінгу, на етапі визначення цілей та завдань, необхідно з'ясувати, для чого впроваджується контролінг інноваційної діяльності, які цілі та завдання він повинен вирішити, а саме: підвищення ефективності інноваційної діяльності; зниження ризиків, пов'язаних з інноваціями; покращення прийняття рішень щодо інновацій; збільшення віддачі від інвестицій в інновації. На другому етапі необхідно проаналізувати, як наразі здійснюється

контролінг інноваційної діяльності на підприємстві, оцінити якість та доступність інформації про інноваційну діяльність й рівень залученості керівництва та співробітників до процесу контролінгу. Під час розробки концепції контролінгу інноваційної діяльності на засадах цифровізації потрібно обрати цифрові рішення, які будуть використовуватися та скласти план щодо впровадження цифрових технологій. Етап інтеграції цифрових технологій в систему контролінгу полягає у впровадженні програмних рішень та інструментів, які автоматизують процеси збору, обробки, аналізу та візуалізації даних про інноваційну діяльність.

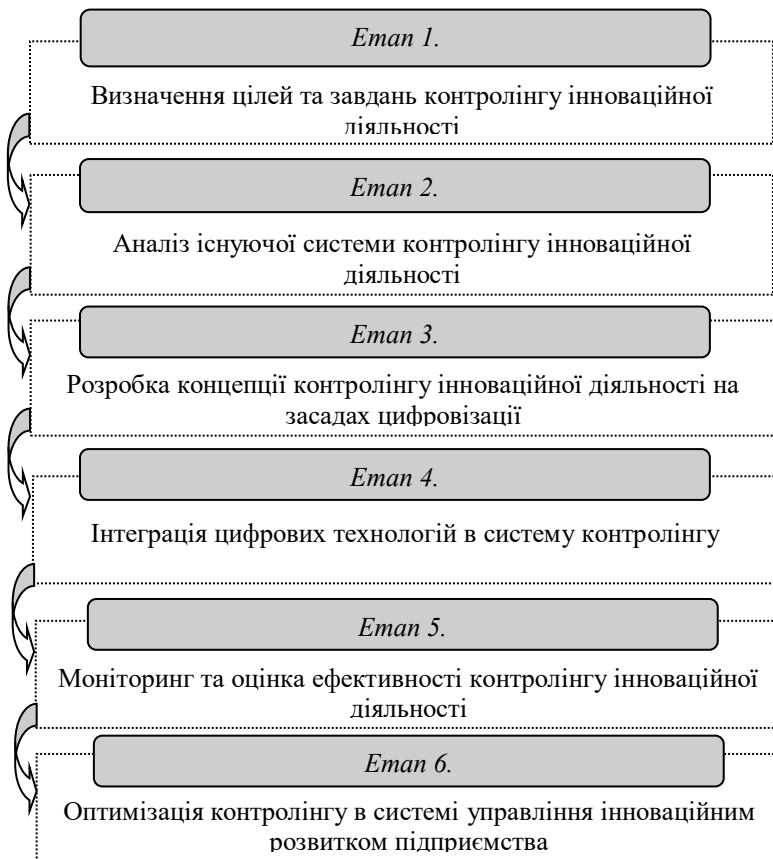

Рис. 2. Алгоритм впровадження контролінгу інноваційної діяльності підприємства в умовах цифровізації, побудовано автором на основі [9–13]

На етапі моніторингу та оцінки необхідно регулярно визначати та оцінювати ефективність контролінгу інноваційної діяльності на засадах цифровізації, що включає збір даних про ефективність контролінгу, аналіз даних, внесення змін до системи контролінгу на основі результатів аналізу. Заключним етапом впровадження контролінгу є удосконалення системи прийняття і реалізації управлінських рішень у сфері інноваційної діяльності, що передбачає: аналіз існуючої системи прийняття управлінських рішень; визначення проблем та можливостей; розробку й реалізацію комплексу заходів, який дозволяє оптимізувати використання ресурсів, спрямованих на інноваційний розвиток, та мінімізувати ризики, пов'язані з інноваційною діяльністю, підвищити прозорість даних, забезпечити безпеку та захист інформації (табл. 1).

Представлений комплекс заходів допоможе підприємствам ефективно організувати контролінг в управлінні інноваційним розвитком, використовуючи сучасні цифрові рішення. Оптимізація структури та впровадження гнучких методів управління дозволяє забезпечити адаптивність та швидке реагування на зміни, що є важливими для ефективної інноваційної діяльності. Інтегровані системи управління даними та автоматизація процесів забезпечують точність та своєчасність інформації, необхідної для прийняття рішень щодо управління інноваціями. Процедури збору, обробки та зберігання даних, а також системи безпеки, захищають конфіденційну інформацію та забезпечують її доступність. Системи показників ефективності та автоматизовані інструменти звітності дозволяють відстежувати прогрес інноваційних проєктів та своєчасно вносити відповідні корективи.

Таблиця 1 – Комплекс заходів щодо оптимізації контролінгу в системі управління інноваційним розвитком на засадах цифровізації

Завдання	Заходи	Цифрові рішення
Оптимізація організаційної структури контролінгу	Створення ефективної структури контролінгу для підтримки інноваційної діяльності. Впровадження гнучких методів управління проєктами. Використання Agile та Scrum методологій для швидкого реагування на зміни	Використання програм для управління проєктами (Jira, Asana, Trello). Впровадження корпоративних порталів для співпраці (Microsoft Teams, Slack)

Продовження таблиці 1

Інтеграція даних з різних джерел	Забезпечення цілісності та доступності даних для прийняття рішень. Підтримка інноваційних рішень на основі аналізу даних	Впровадження ERP-систем (SAP, Oracle, Microsoft Dynamics). Використання систем управління базами даних (MySQL, PostgreSQL)
Формування системи управлінського обліку і звітності	Розробка автоматизованої моделі введення управлінського обліку, структури та методів подання управлінської звітності	Спеціалізовані програмні продукти та автоматизовані системи для складання звітів та аналізу даних (Crystal Reports, SSRS)
Забезпечення комунікації та співпраці між підрозділами.	Створення каналів прозорої комунікації для сприяння генерації нових ідей	Використання CRM-систем та платформ (Salesforce, HubSpot, Miro, Mural, Jira, Asana, Trello)
Створення інтегрованої системи управління даними	Інтеграція даних з різних джерел для підтримки інноваційних рішень	Впровадження ERP-систем (SAP, Oracle, Microsoft Dynamics) для інтеграції всіх бізнес-процесів
Автоматизація процесів збору та аналізу інформації	Впровадження технології великих даних (Big Data) для прогнозування тенденцій та прийняття рішень	Використання систем бізнес-аналітики (BI) для аналізу та візуалізації даних (Tableau, Power BI)
Забезпечення безпеки даних та захисту інформації	Розробка політики кібербезпеки для захисту інноваційних ідей та проєктів	Використання рішень для кібербезпеки (McAfee, Symantec, Palo Alto Networks, Cisco Firepower, Fortinet FortiGate)
Моніторинг та оцінка ефективності інноваційної діяльності	Створення планів моніторингу ринкових інноваційних трендів, та їх адаптація відповідно до змін. Визначення спеціальних ключових показників ефективності (KPI) для інноваційних проєктів	Використання програмного забезпечення для моніторингу та звітності (Zoho Analytics, Klipfolio). Впровадження систем для управління KPI (наприклад, KPI Fire, ClearPoint Strategy, Datapine, Power BI)
Розробка політики щодо інноваційного розвитку	Визначення стратегічних напрямків інноваційного розвитку. Забезпечення узгодженості дій підрозділів	Використання програм для стратегічного планування (Balanced Scorecard, Strategy Map)

Продовження таблиці 1

Забезпечення доступу до інформації в режимі реального часу	Впровадження хмарних рішень для забезпечення гнучкості та масштабованості інформаційних систем	Використання хмарних рішень для зберігання та обробки даних (Google Cloud, AWS)
Встановлення процедур для збору, обробки та зберігання даних	Створення централізованої бази даних для зберігання інноваційних проєктів	Використання систем управління базами даних (MySQL, PostgreSQL)
Розробка системи управління документами	Автоматизація процесів збереження та обміну документами про інновації.	Впровадження систем електронного документообігу (DocuSign, SharePoint) та спеціалізованих інформаційних систем та технологій обліку.

Джерело: побудовано автором на основі даних [14-18]

Висновки. Створення інформаційного простору за допомогою комплексного набору контролінгових інструментів стає критичним фактором в процесі прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо інноваційного розвитку підприємства. Цифрові інструменти дозволяють автоматизувати рутинні завдання, візуалізувати дані, покращити співпрацю та комунікацію, а також стимулювати інноваційну культуру, що робить систему управління інноваційним розвитком більш гнучкою та адаптивною.

Список джерел інформації / References

1. Дарманська Н. П. Контролінг. Овод Л. В. Хмельницький: ТУП, 2002. 108 с.
Darmanska, N., Ovod L.V. (2002). *Kontrolinh [Controlling]*. Khmelnytsky: TUP. [in Ukrainian].
2. Замятіна Н. В. Місце контролінгу в системі управління сучасним підприємством. *Економіка та суспільство*. 2016. № 7. С. 324–328.
Zamyatina, N. (2016). *Misce kontrolingu v systemi upravlinnya 99 suchasnym pidpryyemstvom [Controlling place in modern enterprise management system]*. *Economy and society*, 7, 324-328 [in Ukrainian].
3. Михайличенко Н. М. Проблеми визначення кола функцій контролінгу інновацій. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. № 1. С. 164–168. URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.
Mikhailichenko, N. (2012). *Problemy vyznachennia kola funktsii kontrolinhu innovatsii [Problems of determining the range of functions of innovation controlling]*. *Marketing and management of innovations*, 1, 164-168. Retrieved from

<http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/> [in Ukrainian].

4. Михайлишин Н. П., Мельник Н. Г. Контролінг інноваційної діяльності як засіб реалізації інноваційного потенціалу підприємства. *Інноваційна економіка*. 2010. № 1. С. 101–105.

Mikhailishin, N., Melnyk, N. (2010). Kontrolinh innovatsiinoi diialnosti yak zasib realizatsii innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva [Controlling of innovation activity as a means of realization of the innovative potential of the enterprise]. *Innovative economy*, 1, 101-105 [in Ukrainian].

5. Bohnsack, R., Rennings, M., Block, C., Bröring, S. (2024). Profiting from innovation when digital business ecosystems emerge: A control point perspective. *Research Policy*, 53, 3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2024.104961>.

6. Аксентюк М. М. Формування адаптивної системи контролінгу в менеджменті аграрних підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. К.: Національний аграрний ун-т, 2008. 20 с.

Aksentiuk, M. (2008). Formuvannia adaptyvnoi systemy kontrolinhu v menedzhmenti ahrarykh pidpriemstv [Formation of an adaptive controlling system in the management of agricultural enterprises]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

7. Кащена Н. Б. Контролінг у системі управління економічною активністю торговельного підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2019. Вип. 2(30). С. 89–101. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/2791>.

Kashchena, N. (2019). Kontrolinh u systemi upravlinnia ekonomichnoiu aktyvnistiu torhovelnoho pidpriemstva [Controlling in the system of management of economic activity of a trading enterprise]. *Economic strategy and prospects for the development of trade and services*, 2(30), 89-101. Retrieved from <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/2791> [in Ukrainian].

8. Нестеренко І. В., Чміль Є. Л. Моделювання облікової політики в контексті забезпечення інноваційного розвитку підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 1(01). С. 92–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-15>. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9991>.

Nesterenko, I., Chmil, Ye. (2022). Modeliuvannia oblikovoi polityky v konteksti zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Modeling of accounting policy in the context of ensuring innovative development of the enterprise]. *Digital economy and economic security*, 1(01), 92-99. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-15>. Retrieved from <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/9991> [in Ukrainian].

9. Герасименко В. М. Роль контролінгу в системі управління високотехнологічним підприємством. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 285–289.

Gerasimenko, V. (2018). Rol kontrolinhu v systemi upravlinnia vysokotekhnolohichnym pidpriemstvom [The role of controlling in the management system of high-tech enterprise]. *The bulletin of transport and industry economics*, 62, 285-289 [in Ukrainian].

10. Кащена Н. Б., Чміль Є. Л. Теоретико-методичні засади аналізу

інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 43. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/12657>.

Kashchena, N., Chmil, Ye. (2022). Teoretyko-metodychni zasady analizu innovatsiinoho rozvytku pidpriyemstva [Theoretical and methodological bases of analysis of innovative development of the enterprise]. *Economy and society*, 43. Retrieved from <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/12657> [in Ukrainian].

11. Тищенко Д. С. Формування стратегії фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки. *Підприємництво та інновації*. 2023. Вип. 29. С. 132–139. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.20>.

Tyshchenko, D. (2023). Formuvannia stratehii finansovoho zabezpechennia tsyfrovoy transformatsii ekonomiky [Formation of a strategy for financial support of the digital transformation of the economy]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, 29, 132-139. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.20> [in Ukrainian].

12. Тищенко Д. С. Цифрова трансформація як драйвер розвитку економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 4(04). С. 38–45. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.4-7>.

Tyshchenko, D. (2023). Tsyfrova transformatsiia yak draiver rozvytku ekonomiky [Digital transformation as a driver of economic development]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, 4(04), 38-45. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.4-7> [in Ukrainian].

13. Chmil, H. (2021). Stages and configurators of the consumer market economic entities behavior digital transformation. *Sustainable Development: Modern Theories and Best Practices: materials of the monthly International scientific and practical conference, Tallinn, February 24-26*. Tallinn: Teadmus OÜ, 8-9.

14. Нестеренко І. В., Чміль Є. Л. Диджиталізація формування облікової інформації про інноваційну діяльність суб'єктів бізнесу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 6(6). С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.6-11>. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/39825>.

Nesterenko, I., Chmil, Ye. (2023). Dydzhitalizatsiia formuvannia oblikovoi informatsii pro innovatsiinu diialnist subiektiv biznesu [Digitalization of the formation of accounting information on the innovative activity of business entities]. *Digital economy and economic security*, 6(6), 56-62. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.6-11>. Retrieved from <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/39825> [in Ukrainian].

15. Панас Я. В. Концепція контролінгу інноваційної діяльності підприємства. *Вісник НУ «Львівська політехніка»*. 2013. № 754. С. 197–205.

Panas, Ya. (2013). Kontseptsiia kontrolyngu innovatsiinoi diialnosti pidpriyemstva [The concept of controlling innovative activities of enterprise]. *Visnyk NU «Lvivska politekhnikha»*, 754, 197-205 [in Ukrainian].

16. Sopko, V., Kashena, N., Chmil, H. (2018). Theoretical aspects of performance assessment of company capital management. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 2, 25, 350-356. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v2i25.136829>.

17. Davydova, O., Chebanova, N., Kashchena, N., Chmil, H., Protsenko, V. (2019). Economic activity of enterprises: methodical aspects of assessment. *SHS Web of Conferences*, 67. 06012. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196706012>.

18. Чміль Г. Л. Трансформація поведінки економічних суб'єктів споживчого ринку в умовах цифровізації. *Сучасні реалії фінансово-економічного розвитку регіонів, галузей, підприємств, бізнесу*: монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2020. С. 374–383.

Chmil, H. (2020). Transformatsiia povedinky ekonomichnykh subiektiv spozhyvchoho rynku v umovakh tsyfrovizatsii [Transformation of the behavior of economic subjects of the consumer market in conditions of digitalization]. *Suchasni realii finansovo-ekonomichnoho rozvytku rehioniv, haluzei, pidpriemstv, biznesu*. Dnipro: Porohy, 374-383 [in Ukrainian].

Чміль Євгеній Леонідович, аспірант кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державного біотехнологічного університету, yevheniichmil@gmail.com

Chmil Yevhenii, postgraduate student of the Department of Economics, Auditing and Taxation of the State Biotechnological University, yevheniichmil@gmail.com